

Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit

Økonomisk Råd

Nunatta aningaasaqarnera

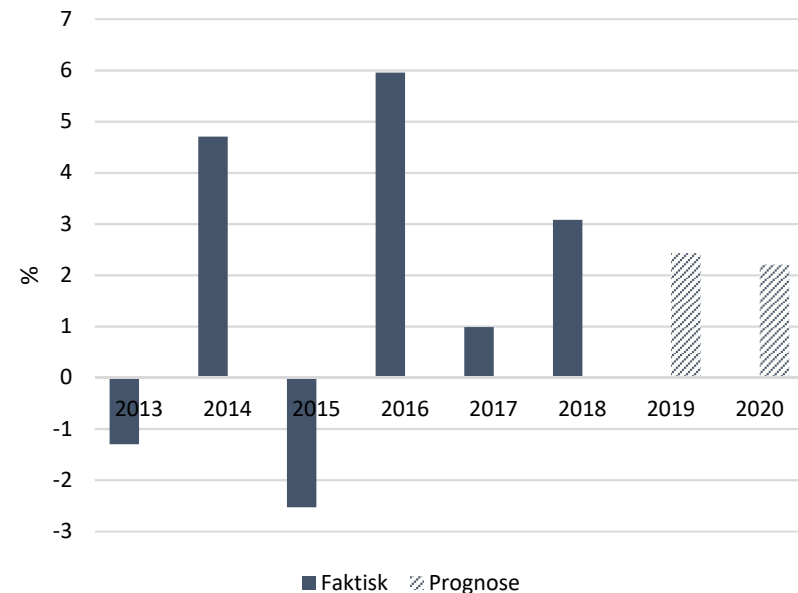
Grønlands økonomi

2019

Gode konjunkturer - Høj vækst

- Væksten drevet af fiskeriet
 - Stigende mængder
 - Fortsat gunstige priser
- Fremadrettet - drivkræfter :
 - Øgede anlægsaktiviteter
 - Råstofaktiviteter
- Erhvervsgrundlaget er fortsat smalt og sårbart

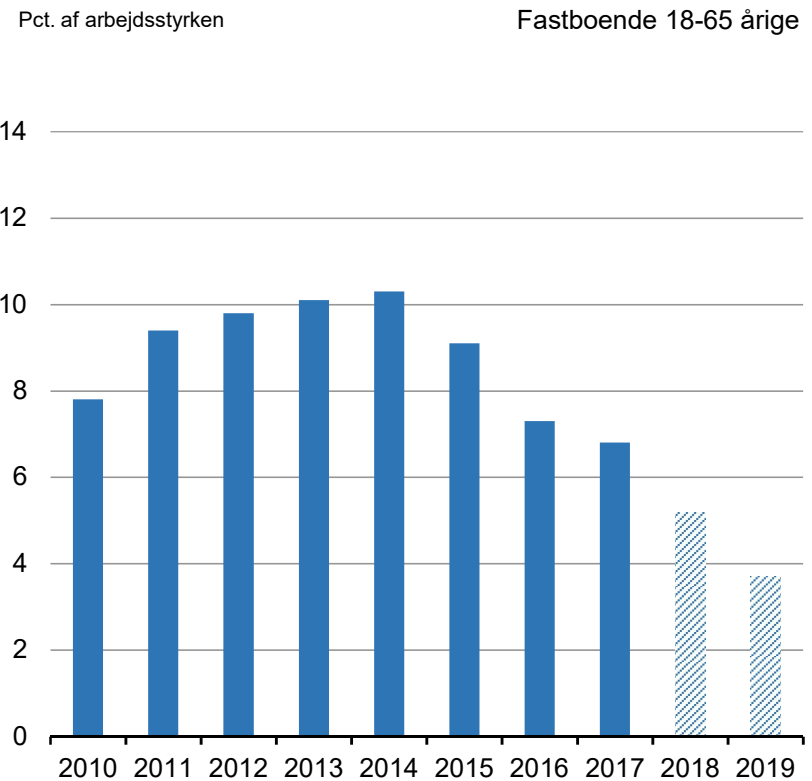
Økonomisk vækst 2013-2020
BNP i faste priser

Arbejdsmarkedet under stærkt pres

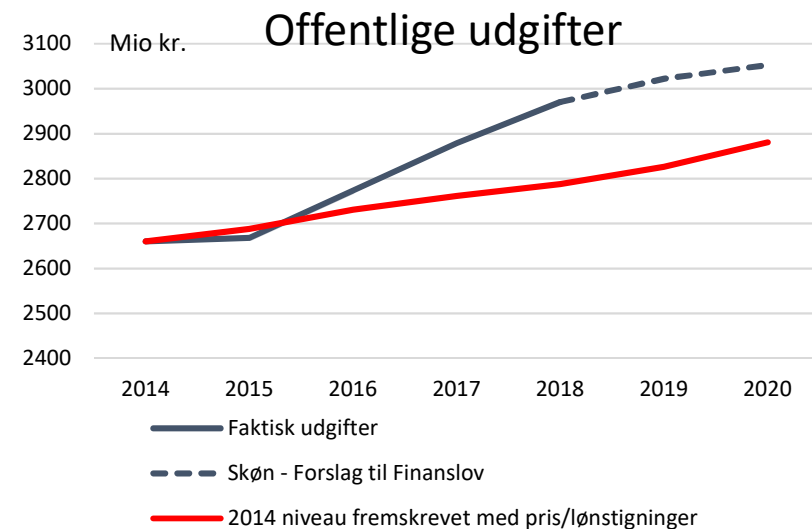
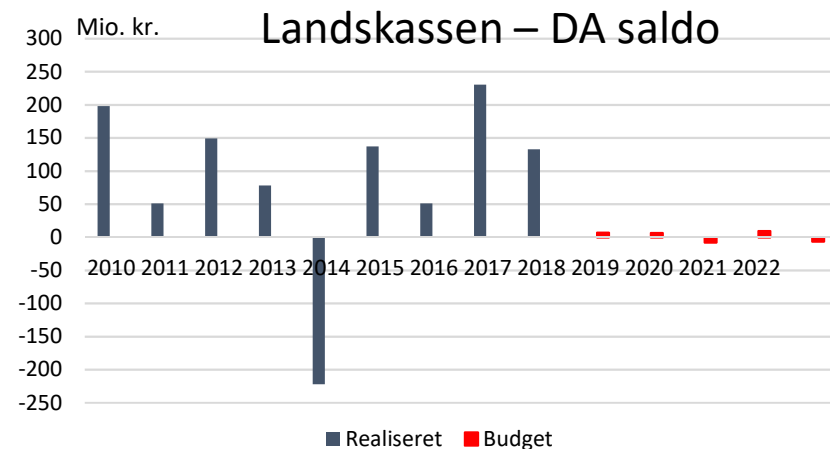
- Beskæftigelsen har været stigende i en årrække
- Mangel på arbejdskraft
- Stort behov for
 - Omstilling fra fiskeri til andre erhverv
 - Tilpasning af offentlige sektor
 - Uddannelsesløft
- Fortsat økonomisk fremgang ikke realistisk uden tilgang af arbejdskraft udefra

Arbejdsløsheden blandt fastboende

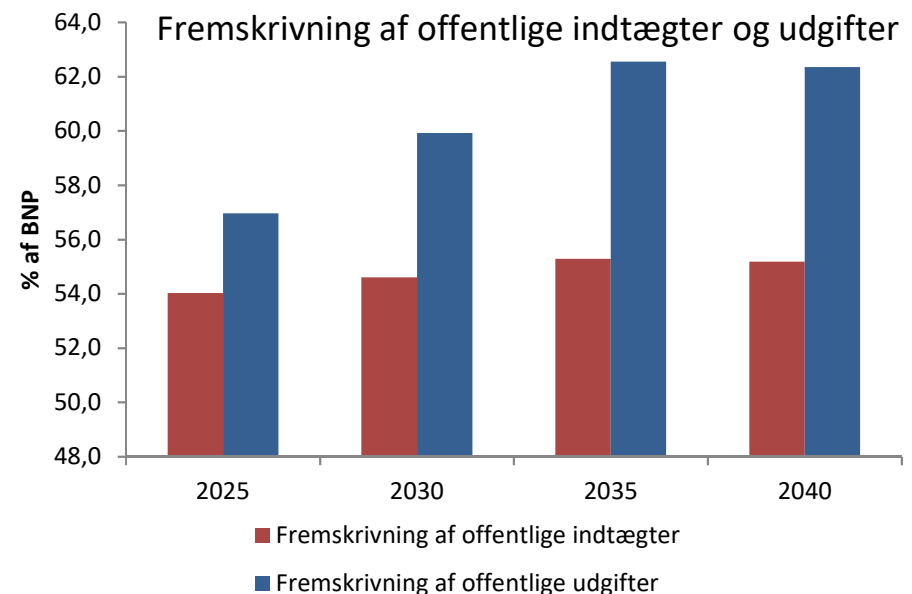
Landskassen

- Gode konjunkturer har skabt overskud i landskassen
- Balancekravet opfyldes netop i finanslovsforslaget
- Beskedent givet den økonomiske situation
- Finanslovsforslaget indeholder forslag, der netto forringer budgettet med 60 mio. kr. om året
 - behov for reformer, der styrker de offentlige finanser
- Der er sket et udgiftsskred i ly af de gode konjunkturer

Landskassen har stor risikoeksponering

- Udgangssituationen er god
 - Overskud/balance
 - Gældsreduktion (også af udlandsgælden) og høj likviditet
- Holdbarhedsplanen – hovedelement: Udgiftsbesparelser i den offentlige sektor via effektiviseringer
 - Den faktiske udvikling går i modsat retning!
- Stor økonomisk sårbarhed for Landskassen
 - En vending i konjunkturerne vil få store negative konsekvenser
 - Øget risikoeksponering via Selvstyrets engagement i erhvervsaktiviteter – der skal holdes i gang
- Aldrende befolkning - Holdbarhedsproblem
 - –udgifterne løber fra indtægterne
- Effekterne begynder at vise sig
- Finansieringsbehov vokser gradvist til godt 1 mia. kr. i 2030

Økonomisk sårbarhed – stor afhængighed af fiskeriet

- Store konsekvenser af udsving i:
 - Priser – bestemt af verdensmarkedsforhold
 - Mængder – bestemt af biologiske forhold og fangstmængder
 - Kvoterne overstiger for mange arter den biologiske rådgivning (undtagen rejer og udenskærs hellefisk)
- Effekten af et fald i alle fiskepriser med 20%
 - Fald i indkomster og beskæftigelse
 - Landskassen: Direkte provenutab = 232 mio. kr., hertil kommer afledte effekter fra lavere aktivitet i hele økonomien.

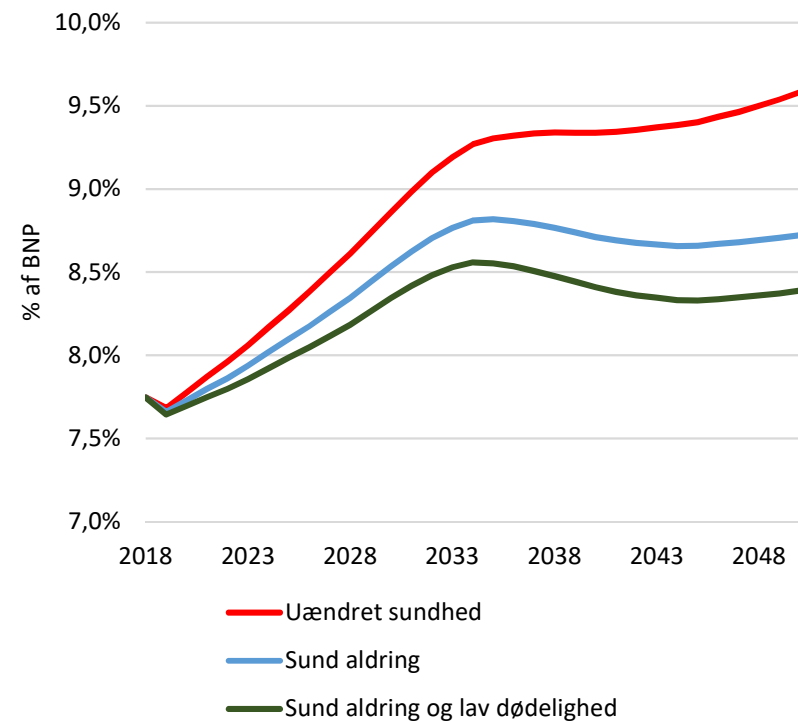
Sundhed – en central velfærdsopgave

- Lige adgang til tidssvarende behandlingstilbud og muligheder
- Sundhedsudgifterne er lavere end i de fleste andre lande
 - Kan ikke forklares ved forskelle i befolknings sammensætningen
- Sundhedstilstanden er på en række indikatorer lavere end i andre lande
- Smådriftsulemper – sundhed dyrere end i andre lande
 - 1/10 af sundhedsudgifterne går til transport
- Tegn på sundhedsefterslæb i forhold til andre lande

Fremtidigt pres på sundhedsområdet

- Ændret demografi – flere ældre
- Sundhedstilstanden
 - Sund aldring
 - Forbedringer i sundhedstilstanden
- Nye og bedre, men også dyrere behandlingsformer

Fremskrivning af sundhedsudgifterne
% af BNP

Håndtering af presset på sundhedsområdet

- Flere ressourcer? Hvor skal midlerne komme fra? Et prioriteringsspørgsmål
- Ikke kun et spørgsmål om økonomiske ressourcer
- Også krav til kvalificeret arbejdskraft
- Aktuelt:
 - Mangel på kvalificeret arbejdskraft
 - Stort brug af vikarer
- Forebyggende indsatser - livsstilssygdomme
 - Rygning (afgifterne er blevet udhulet)
- Sundhedsforsikring - beskæftigede
 - Hvis behandling i udlandet – mindre kapacitetspres
 - Afledte behandlingsbehov
 - Ulighed i adgang til sundhed

Qujanaq

